Altijd vrede op de Noordpool

Een kerstverhaal over samenleven, vriendelijkheid en online gedrag

De wenscentrale van de Kerstman is het drukste plekje op de Noordpool. Daar lezen de elven iedere dag stapels brieven, e-mails en appjes van kinderen uit de hele wereld.

Tussen alle wensen voor speelgoed, boeken en spelletjes staat vaak dezelfde wens: ‘Ik wens vrede op aarde.’

Op een ochtend komt een kleine elf aanrennen met een envelop met gouden randjes. ‘Deze moet u lezen,’ zegt hij.

De Kerstman zet zijn bril op en vouwt de brief open.

‘Beste Kerstman, Op de Noordpool werken jullie met zoveel elven samen. Jullie moeten vast heel veel regelen. Maken jullie dan nooit ruzie? En als dat wel gebeurt, hoe maken jullie het weer goed? Misschien kunnen wij daar op school iets van leren. Groetjes, Mila.’

De Kerstman kijkt over zijn bril naar de werkplaats. Bij de inpaktafel trekken twee elven allebei aan dezelfde rol cadeaupapier.

‘Ik had hem eerst!’ ‘Maar ik heb hem nu nodig!’

De Kerstman schraapt zijn keel. De elven laten de rol los.

‘Volgens mij,’ zegt hij, ‘hebben we net een heel goede vraag gekregen.’ Hij leest Mila’s brief aan de elven voor.

‘Wij maken heus weleens ruzie,’ zegt de oudste pakjeself.

‘Gisteren nog,’ mompelt de tekenelf. ‘Iemand had mijn mooiste penseel gebruikt voor de lijm.’

De kleine elf kijkt naar zijn schoenen. ‘Dat was ik. Sorry.’

‘Dat weet ik,’ zegt de tekenelf. ‘En daarna heb je me geholpen om het schoon te maken.’

De Kerstman glimlacht. ‘Dus vrede betekent niet dat we het altijd eens zijn?’

‘Gelukkig niet,’ zegt de pakjeself. ‘Dan zou iedereen mijn kersttrui mooi moeten vinden.’ De andere elven beginnen te lachen.

Wat helpt om vrede te bewaren?

De Kerstman pakt een vel papier. ‘Wat helpt ons dan om het hier prettig te houden?’ De elven denken na.

‘We luisteren naar elkaar.’ ‘We vragen of we iets mogen lenen.’ ‘We helpen als iemand vastloopt.’ ‘En als we iets verkeerd doen, proberen we het te herstellen.’

De Kerstman schrijft alles op. ‘Dat sturen we naar Mila. Met een beetje elfenstof erbij.’

‘Elfenstof alleen maakt nog geen vrede,’ zegt de tekenelf.

‘Nee,’ antwoordt de Kerstman. ‘Maar het maakt de envelop wel feestelijk.’

Een elf van de mailafdeling steekt zijn hand op. ‘Zal ik de afspraken ook mailen? Dan kunnen meer scholen ze lezen.’ Even later vliegt het bericht de wereld rond.

Al snel komen er reacties binnen. ‘Wat een mooi idee!’ ‘Dit willen wij ook proberen!’ Maar tussen de reacties staan ook andere berichten.

‘Wat een onzin.’ ‘Iemand op onze school houdt zich hier nóóit aan!’

Daaronder staat een naam. De kleine elf schrikt. ‘Nu wordt er iemand aangewezen waar iedereen bij is.’

De Kerstman fronst. ‘Wat zouden wij doen als dit in onze Elfen-WhatsApp gebeurde?’

‘Eerst nadenken voordat we reageren,’ zegt de mail-elf. Vijf elven schuiven hun stoelen bij elkaar. ‘Wij gebruiken vijf vragen.’

Is het waar?
Weet je of het klopt, of heb je het alleen gehoord?

Is het zinvol?
Helpt jouw bericht het gesprek verder?

Is het nodig?
Moet iedereen dit weten, of kun je beter met één persoon praten?

Is het aardig?
Kun je eerlijk zijn en toch rekening houden met de ander?

Is het veilig?
Kan het bericht iemand schaden of in moeilijkheden brengen?

Iedere dag opnieuw

De kleine elf kijkt naar het scherm. ‘Dan sturen we die naam dus niet verder.’

‘Precies,’ zegt de mail-elf. ‘En als iemand wordt gepest of bedreigd, vragen we hulp. Daar hoef je niet over te zwijgen.’

De Kerstman knikt. ‘Ook achter een scherm zit iemand die blij, boos of verdrietig kan worden.’

Hij draait zich naar de tekenelf. ‘Kun jij een poster maken? Met onze afspraken en de vijf vragen?’

De tekenelf pakt zijn penseel. Deze keer zit er gelukkig geen lijm aan. Hij tekent elven die samenwerken, luisteren en elkaar helpen. Bovenaan schrijft hij: ‘Vrede begint ook bij wat jij doet.’

Een paar dagen later komt er opnieuw een brief met gouden randjes. ‘Van Mila!’ roept de kleine elf. De Kerstman leest voor:

‘Beste Kerstman, We hebben jullie verhaal in de klas gelezen. Daarna maakten we onze eigen afspraken. Vandaag kregen twee kinderen ruzie bij het samenwerken. Het ging dus niet meteen goed. Maar deze keer luisterden we naar elkaar en vroegen we hulp. Daarna konden we weer verder. Volgens mij beginnen we het te leren. Groetjes, Mila.’

De Kerstman legt de brief naast zijn kop warme chocolademelk. ‘Kijk,’ zegt hij. ‘Daar begint het.’

Achter hem klinkt een stem. ‘Wie heeft mijn schaar?’

Een andere elf antwoordt: ‘Ik! Sorry, ik had het moeten vragen. Hier is hij.’

De Kerstman glimlacht.

Ook op de Noordpool blijft vrede iets om iedere dag opnieuw te oefenen.

Nadenkertje

Vrede betekent niet dat je nooit boos bent of overal hetzelfde over denkt.

Je kunt oefenen met luisteren, rekening houden met elkaar en herstellen wat verkeerd ging. Soms lukt dat samen. Soms heb je hulp nodig.

Welke kleine stap kunnen jullie vandaag zetten voor een fijnere sfeer in de klas?

Samen bespreken in de klas

Gespreksvragen bij het kerstverhaal

• Waarom is Mila benieuwd naar het leven op de Noordpool?

• Wat doen de elven nadat er iets misgaat?

• Kun je het met iemand oneens zijn en toch respectvol reageren?

• Waarom is het niet verstandig om iemand in een groepsbericht aan te wijzen?

• Welke van de vijf vragen zou jij willen onthouden?

• Bij wie kun je hulp vragen wanneer een ruzie of online situatie niet stopt?

Laat leerlingen vanuit de gebeurtenissen in het verhaal antwoorden. Zij hoeven geen persoonlijke ervaringen te vertellen.

Maak jullie eigen vredesafspraken

Kies na het verhaal samen drie afspraken die jullie willen oefenen. Bijvoorbeeld:

• We laten elkaar uitpraten.

• We vragen toestemming voordat we spullen gebruiken.

• We vragen hulp als we er samen niet uitkomen.

Laat leerlingen bij iedere afspraak een voorbeeld bedenken. Schrijf de afspraken op en kom er later op terug: wat lukt al en waarbij hebben jullie nog hulp nodig?

Houd de boodschap zichtbaar

De kerstposter ‘Vrede’ sluit aan bij dit verhaal. Hang de poster op als herinnering aan jullie gesprekken en afspraken.

Bekijk de kerstposter ‘Vrede’ (A1)

Verder met IKFILTEREER

De vijf vragen van de elven komen terug in IKFILTEREER. Ontdek de vijf gratis introductielessen over nadenken voordat je klikt, gelooft of deelt.

Ontdek IKFILTEREER